

Stručný komentář

Zahraniční obchod – informace za prosinec 2009

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění vývoz snížil o 0,9 % a dovoz o 0,2 %. Trend vývoje ukazuje na růst vývozu o 0,3 % a dovozu o 0,4 %.

Meziročně v běžných cenách vývoz vzrostl o 4,8 %, dovoz klesl o 2,6 %, což jsou nejpříznivější výsledky od září 2008. Posílení CZK ve vztahu k USD vedlo k růstu vývozu a dovozu v dolarovém vyjádření o 14,4 % a o 6,3 %. Nevýznamné posílení CZK vůči EUR znamenalo v eurovém vyjádření vzestup vývozu o 4,9 % a pokles dovozu o 2,5 %. Prosinec 2009 měl o jeden pracovní den více než stejný měsíc roku 2008.

Bilance zahraničního obchodu skončila aktivem 2,8 mld. Kč, což byl meziročně o 11,9 mld. Kč lepší výsledek. Prosincová salda byla od vzniku samostatné České republiky vždy záporná, nejhlubší pasivum bylo zaznamenáno v roce 2001 (21,2 mld. Kč). Pozitivní vliv na celkovou bilanci mělo především zmenšení schodku obchodu s minerálními palivy o 4,0 mld. Kč. Stroje a dopravní prostředky zaznamenaly růst přebytku o 2,6 mld. Kč a přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s polotovary a materiály o 2,8 mld. Kč, surovinami o 1,6 mld. Kč a průmyslovým spotřebním zbožím o 1,4 mld. Kč. Mírné zhoršení výsledků bylo patrné u nápojů a tabáku (o 0,4 mld. Kč přechodem z aktiva do pasiva), chemických výrobků a potravin a živých zvířat (shodně prohloubení schodku o 0,1 mld. Kč).

Celkový vývoz strojů a dopravních prostředků vzrostl o 5,6 % (4,8 mld. Kč). Vyšší byl hlavně vývoz silničních vozidel (7,7 mld. Kč), elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (1,9 mld. Kč) a výpočetní techniky (1,2 mld. Kč). Klesl zejména vývoz telekomunikačních zařízení (2,8 mld. Kč). Důvodem kleslého vývozu strojů a dopravních prostředků se zvýšil o 3,1 % (2,2 mld. Kč), z čehož největší přírůstky byly zaznamenány u elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (3,7 mld. Kč), výpočetní techniky (2,8 mld. Kč) a silničních vozidel (1,0 mld. Kč). Snížil se hlavně dovoz strojů pro určitá odvětví průmyslu (1,7 mld. Kč). Pokles dovozu minerálních paliv o 19,8 % (4,2 mld. Kč) byl důsledkem zejména nižšího dovozu ropy (hodnotově o 18,1 %, naturálně o 16,2 %). Důvodem kleslého dovozu zemního plynu hodnotově klesl o 39,9 %, naturálně se zvýšil o 20,7 %.

Obchodní bilance se státy EU vykázala přebytek 33,0 mld. Kč (meziročně o 6,8 mld. Kč vyšší), se státy mimo EU bylo saldo pasivní 30,2 mld. Kč (deficit se meziročně zmenšil o 5,1 mld. Kč). Aktivum vzrostlo v obchodě s Francií o 2,8 mld. Kč, Spojeným královstvím o 1,0 mld. Kč a Německem o 0,5 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s Itálií o 1,4 mld. Kč a Španělskem o 1,3 mld. Kč. Deficit v obchodě s Ruskem klesl o 2,6 mld. Kč a v obchodě s Čínou zůstal na úrovni prosince 2008 (16,6 mld. Kč). Naopak přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Polskem o 1,5 mld. Kč a kladné saldo se snížilo o 0,8 mld. Kč v obchodě s Nizozemskem.

V **roce 2009** v porovnání s předchozími dvanácti měsíci klesl vývoz o 14,1 % a dovoz o 18,1 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 153,2 mld. Kč, který byl meziročně o 85,9 mld. Kč vyšší. Příznivý vliv na vývoj bilance měl obchod s minerálními palivy (zmenšení deficitu o 58,9 mld. Kč), polotovary a materiály (vzestup přebytku o 22,6 mld. Kč), surovinami (růst kladného salda o 12,1 mld. Kč), chemickými výrobky (pokles schodku o 10,8 mld. Kč) a průmyslovým spotřebním zbožím (zvýšení aktiva o 1,9 mld. Kč). Negativně působilo snížení přebytku v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 16,8 mld. Kč a nápoji a tabákem o 1,2 mld. Kč a zvětšení záporného salda v obchodě s potravinami a živými zvířaty o 1,8 mld. Kč a živočišnými a rostlinnými oleji a tuky o 1,0 mld. Kč.

Kladné saldo se státy EU se zvýšilo o 1,9 mld. Kč, se státy mimo EU byl schodek menší o 84,0 mld. Kč. Přebytek vzrostl v obchodě s Německem o 48,5 mld. Kč, Francií a Maďarskem (shodně o 6,3 mld. Kč), deficit se zmenšil v obchodě s Ruskem o 31,0 mld. Kč, Čínou o 25,4 mld. Kč, Japonskem o 15,5 mld. Kč a Ázerbájdžánem o 13,4 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se naopak zhoršila bilance obchodu s Polskem o 20,8 mld. Kč, přebytek se snížil v obchodě s Rumunskem o 10,5 mld. Kč, Nizozemskem o 6,0 mld. Kč, Švédskem o 5,9 mld. Kč a Slovenskem o 4,1 mld. Kč.

Podle odhadu činila bilance zahraničního obchodu za rok 2009 v **cenách roku 2008** přibližně 96 mld. Kč.

Podle zdrojů ČSÚ byly získány údaje u odeslání od 98,2 % a na přijetí od 98,1 % firem, které měly zpravodajskou povinnost v rámci systému Intrastat.

Údaje za firmy, osvobozené od zpravodajské povinnosti v souladu s novelizací vyhlášky č. 201/2005 Sb., a za firmy, které nespĺnily zpravodajskou povinnost, byly dopočteny. Dopočtové metody vycházejí z údajů o realizaci obchodu firem v minulém období a údajů vykázaných v příznáích k dani z přidané hodnoty.